



سر خم نمی کنیم

مسعود پزشکیان در کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی گفت: «رمز موفقیتی که رسول خدا به دست آورد، در قدم اول این بود که به قبایل و اقوامی که دشمن خونی هم بودند دستور داد تا باهم برادر شوند. آیا ما پیروان این پیامبر هستیم؟ اگر پیروان این پیامبر هستیم، چرا ۷۲ ملت هستیم؟ چرا در مقابل دیدگان ما رژیم سفاک در حال تکه‌تکه کردن و گرسنه نگه داشتن مسلمانان است؟ چرا در این شرایط به اختلاف‌های خود دامن می‌زنیم به جای اینکه ید واحد شویم؟ آیا اگر جامعه اسلامی باهم بود اسرائیل یا آمریکا یا هر کشور دیگری جرأت می‌کرد که به مسلمانان چپ نگاه کرده و حق و حقوق مسلمانان را ضایع کند؟»

او ادامه داد: «اگر مسلمانان ید واحد بودند، این اتفاق‌ها می‌افتاد؟ غیرممکن است. مشکل ما هستیم. مشکل اسرائیل با آمریکا نیست. مشکل اختلاف‌ها و تفرقه‌ها و دعوایی است که ما باهم داریم. از خودمان باید شروع کنیم. اگر توانستیم آن وحدت و انسجامی که رسول خدا دستور داده، در عمل پیاده کنیم، نه در حرف، اسرائیل یا هر کس دیگری جرأت نمی‌کند این آسیب‌ها را به مسلمانان وارد کرده و شرم هم نداشته باشند. امام حسین (ع) در کربلا فرمود که اگر دین ندارید، آزاده باشید. این‌ها از انسانیت بویی نبرند، ولی مقصر ما هستیم که باهم اختلاف کرده و آنها توانستند اختلاف‌های ما را روز به روز بیشتر کرده و بعد دعوای بیاندازند تا اسلحه‌های خود را به کشورهای اسلامی بفروشند. بعد نفت و منابع کشورهای اسلامی را ببرند. ما را به دعوای باهم انداختند. ما با هیچ کس دعوای نخواهیم کرد. ما با هیچ کشور مسلمانی اختلاف نخواهیم داشت. ما با تمام قدرت به وحدت و انسجام امت اسلامی معتقد و پایبند هستیم که مسلمانان باید باهم ید واحد شوند. حضرت علی (ع) در وصیت خود که چکیده تجربه یک عمر زندگی انسان است، می‌فرماید که نماز می‌خوانید و دعوای می‌کنید؟ دعوای می‌کنید و روزه می‌گیرید؟ برای چه روزه می‌گیرید؟ روزه و نماز برای وحدت است. صراط مستقیم یعنی پیمان و وحدت با خدا. اگر وحدت داشته باشیم مسلمان هستیم. هر روز نماز بخوان، اما به دنبال اختلاف باش. دیگر نماز و روزه فایده ندارد.»

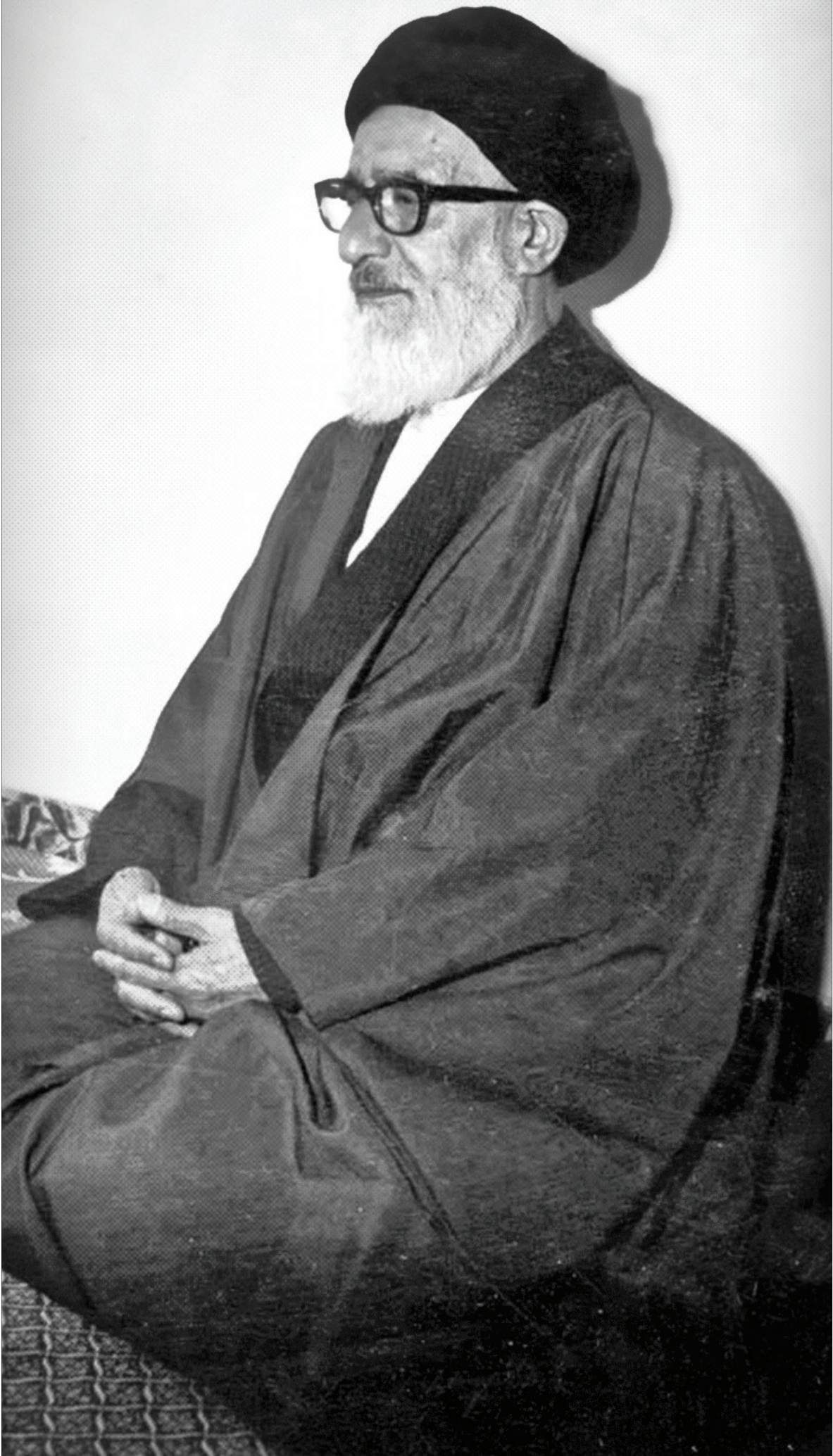
پزشکیان افزود: «ما اگر بتوانیم حق و عدالت را در جامعه پیاده کنیم، هیچ قدرتی ما را زمین‌گیر نخواهد کرد. هیچ قدرتی نمی‌تواند بر ما غلبه کند. این مردم هستند که سرمایه یک نظام و حکومت هستند. ما خدمت‌گزاران مردم هستیم. ما وظیفه داریم در بین مردم بر اساس عدالت و انصاف جدای از مذهب، جنسیت، قومیت و نژاد حکم و رفتار کنیم. شما بزرگان دین و مذاهب هستید. شما باید این پیام رسول خدا را در بین مردم ابلاغ کنید که ما مسلمانان با هم برادر هستیم. همه این رفتارهایی که در مذهب انجام می‌دهیم برای وحدت و انسجام است. اگر در عمل بتوانیم این نگاه را پیاده کنیم، آمریکا و اسرائیل از اینکه بتوانند در جوامع اسلامی تفرقه ایجاد کنند، ناامید خواهند شد. همه این‌ها به ما بستگی دارد. اگر آمریکا و اسرائیل در ایران نتوانستند نیت‌های پلید و شوم خود را پیاده کنند، درست است که ما موشک داشتیم و رزمندگان ما با جانفشانی‌های خود سیلی محکمی به آنان زدند، ولی سیلی محکم‌تر را مردم ما زدند. وحدت و انسجام مردم ما بود که آنان را ناامید کرد.»

پزشکیان در پایان گفت: «آنها تصور می‌کردند می‌آیند و با چند موشک مردم به خیابان‌ها می‌ریزند. در تمام رسانه‌ها و اخبار خود دل به این بسته بودند. مردم آب پاکی روی دست آنان ریختند. مردم ما و مسلمانان در مقابل ظلم، ستم و تجاوز سرخم نخواهند کرد. این پیام ایران و مردم ایران به آنان بود. ما می‌توانیم قوی‌تر و محکم‌تر و منسجم‌تر در مقابل صفتی که مقابل مسلمانان تشکیل داده‌اند، بایستیم. اگر ید واحد شویم، مردم خود را به عزت خواهیم رساند. مشکل در عمل هست. مشکل جای دیگر نیست. امام علی (ع) می‌فرماید اگر جامعه دچار گرفتاری و مشکلات هست، بروید اختلاف‌های خود را حل کرده و توبه کنید. اگر ما صادقانه و بر مبنای عدالت عمل کنیم، طرف مقابل تسلیم خواهد شد. مشکل این است که برخورد ما با دیگران بر اساس تقوا و عدالت نیست.»

یاد نامه

میراثی برای دموکراتیک کردن ایران

گفتارهایی در چهل و ششمین سالگرد درگذشت آیت‌الله سید محمود طالقانی



گروه سیاست: ۱۹ شهریور ماه امسال چهل و ششمین سالگرد درگذشت آیت‌الله سیدمحمود طالقانی است. کسی که در سال‌های مبارزات انقلاب و تا آن روز که زنده بود مورد اعتماد جریان‌های مختلف سیاسی بود. او را «پدر طالقانی» می‌نامیدند و مورد احترام و اعتماد همه طیف‌ها حتی چپ‌ها هم بود؛ چنانچه در خاطره‌ای از فرزند ایشان نقل است که محسن رضایی پسر خلیل رضایی (از قدیمی‌های سازمان مجاهدین خلق) آمد و گفت که مسعود رجوی می‌خواهد بیاید پیش آیت‌الله طالقانی و شما اجازه بگیرید که بیاید. گفتم که آقا سخت عصبانی است و اجازه نمی‌دهد اما بگو سرزده بیاید. مسعود رجوی وارد شد و بدون اینکه به ما اعتنایی بکند به داخل اتاق آقا رفت. همین که داخل شد صدای آقای طالقانی بلند شد، هر دوی ما سریع دویدیم و به داخل رفتیم. دیدیم که آیت‌الله طالقانی به مسعود تشر می‌زند که «بله؛ رفتید با کمونیست‌ها یکی شدید، دیگر من چکار می‌توانم بکنم» که مسعود رجوی با یک قیافه موش‌مرده‌ای کنار ایستاده بود... داستان تلاش او برای حفظ همه مردم زیر پرچم ایران فقط درباره تشکلهای سیاسی مخالف و متضاد نبود بلکه در غائله کردستان نیز همه تلاش او برای حل مشکل با تشکیل یک شورای محلی را می‌ستودند.

در همین راستا امسال که مجتمع فرهنگی آیت‌الله سیدمحمود طالقانی اقدام به برگزاری جلسه‌ای با عنوان «طالقانی و مخاطرات ملی امروز ما» داشت، بخشی از این جلسه به گفتارهایی از چهره‌های سیاسی و اجتماعی دربره تلاش طالقانی در راستای توجه به این نهاد در قانون اساسی بوده است. همان موضوعی که طالقانی در توضیحش گفته است: «امام دستور می‌دهد، ما هم فریاد می‌کنیم، دولت هم برنامه تصویب می‌کند، ولی عملیاتی نمی‌شود. مگر در سندی که این شورای نیم بند تشکیل شد، ضرری به جایی رسید؟ می‌بینیم آنجا نسبتاً از همه منطقه کردستان آرام‌تر است. در گروه‌هایی، افرادی دست‌اندرکار شاید اینطور تشخیص دادند که اگر شورا باشد دیگر ما چه‌کاره هستیم. شما هیچ، بروید دنبال کار خود. بگذارید این مردم مسئولیت پیدا کنند. این مردم‌اند که کشته دادند.» و البته در سخنرانی محمدحسین رفیعی استاد بازنشسته دانشگاه تهران هیچ اشاره‌ای به دیدگاه‌های طالقانی نشد و هاشم آقاچری نیز اشاره محدودی به این شخصیت داشت. بنابراین ما به آن بخش از جلسه که به موضوع اندیشه و رویکرد آیت‌الله طالقانی پرداخته است؛ در ادامه می‌پردازیم.

▼ شورای مدنظر طالقانی و شورای فعلی

در ابتدا فاطمه گوارایی، فعال سیاسی ملی مذهبی چنین توضیح می‌دهد: «بحثی که آیت‌الله طالقانی در مسئله شوراها مطرح کرد، به نوعی در برابر آن وضعیتی که از همان ابتدای انقلاب در حال شکل گرفتن بود، بی‌بدیل بود. به عنوان یک طرح این موضوع را مطرح کرد که چه باید کرد، در برابر اینکه شما حکومت را به نام مردم در اختیار گرفتید و حالا مردم را کنار گذاشتید این موضوع مطرح می‌شد. به یاد دارم زمانی که در خطبه‌های نماز جمعه و یا مصاحبه‌ها صحبت می‌کردند، از ایشان سوال می‌شد منظور شما این است که با این شورا چه اتفاقی رخ دهد؟ آیت‌الله طالقانی می‌گفت بحث بر سر این است که آنهایی که قدرت گرفتند به خانه‌هایشان بروند و مردم مسئولیت کارها را برعهده بگیرند.

اگر شورا به آن مفهوم که آیت‌الله طالقانی مدنظرش بود را بخواهیم مورد توجه قرار دهیم، در این سیستم با این مکانیزم نخواهد بود، یعنی جواب نمی‌دهد. شورا یک وسیله و ابزار است و بستگی به آن کسی دارد که آن را در اختیار خود می‌گیرد. وقتی حکومت مبادی و منادی شورا می‌شود یک جور از این وسیله استفاده می‌کند و زمانی که شورا با این مفهوم که پشت زمینه آن مردم باشند و تصمیم‌گیرنده نیز مردم باشند، به گونه دیگری به این ابزار نگاه می‌کند.

اگر شما فکر کنید فرضاً یک تحولی در جامعه ایران رخ دهد که بخواهد مناسبات جامعه ایران دموکراتیک‌تر شود، آیا غیر از این است که شورا‌هایی مشابه آنچه در همه جهان مطرح است مانند سنا و پارلمان و شورای محلی شکل بگیرد. آیا مدل شورایی که در آنجا اجرا می‌شود، همان مدلی است که در ایران و با این بسته سیاسی اجرا می‌شود؟ درحالی‌که آن شوراها و نهادهای مدنی قوام‌دهنده دموکراسی مدنی هستند و در واقع از دموکراسی پاسبانی می‌کنند و آن را پایدار می‌کنند و منجر به حفظ آن می‌شوند درحالی‌که در جامعه ما تبدیل شده است به یکسری نهادهایی که وضعیت بی‌خاصیت و بدون تاثیر دارند. بنابراین فکر می‌کنم همچنان دارای کارآمدی و تاثیرگذاری است اما مهم این است که در چه ساختار و توسط چه افرادی به عنوان ابزار و وسیله میل به فرایند مردمی شدن حکومت نگاه شود. آگاهی یکی از مقدمات شورا است... دموکراسی مراحل مختلفی دارد یکباره نیست که از مرحله اول به مرحله آخر برسید. باید مراحل مختلف آن طی شود و به هر سطح بالاتر که می‌روید قطعاً فرایند آگاهی در لایه‌های مختلف جامعه گسترده‌تر شده

